

มาเปลี่ยน Pain Point ของสหกรณ์ ให้เป็น Gain Point กันเถอะ

รัตติยา สวัสดิ์¹

Pain Point และ Gain Point คืออะไร

Pain Point หรือ จุดที่เจ็บปวด คือปัญหาของลูกค้าที่อาจรู้สึกไม่ชอบหรือรู้สึกไม่มั่นใจคือปัญหาในด้านธุรกิจ ด้านการเงิน หรืออื่นๆ กล่าวคือ Pain Point คือ ปัญหาที่ลูกค้าเจอและต้องการแก้ไข

Gain Point คือ การสร้างคุณค่าหรือประโยชน์ตอบแทน โดยสามารถวัดจากผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ



อะไรคือตัวบ่งชี้ Pain Point และ Gain Point ของสหกรณ์

การทำบัญชีและงบการเงินที่ต้องเปรียบเสมือนปรอทวัดไข้ของสหกรณ์ เมื่อใดที่สหกรณ์เกิดปัญหาขาดสภาพคล่อง ผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย บัญชีและงบการเงินจะเป็นตัวบ่งชี้ Pain Point และ Gain Point ของสหกรณ์ ทำให้สหกรณ์รู้ว่าจะต้องปรับปรุงและแก้ไขที่จุดใด ดังนั้น การจัดทำบัญชีและงบการเงินที่สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของสหกรณ์ จะทำให้ค้นพบ Pain Point เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง



เทคนิคการค้นหา Pain Point ของสหกรณ์

📌 สมาชิกสหกรณ์

สหกรณ์ที่ไม่มี Pain Point หรือปัญหาส่วนใหญ่ สมาชิกของสหกรณ์นั้นจะให้ความร่วมมือกับสหกรณ์ในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเข้าร่วมประชุมกลุ่ม หรือประชุมใหญ่ทุกครั้ง การส่งเสริมกิจการสหกรณ์ เช่น ถือหุ้นเพิ่ม ฝากเงินเพิ่ม หรือใช้บริการซื้อสินค้า จำหน่ายผลิตภัณฑ์และบริการอื่นๆ กับสหกรณ์ด้วยความภักดี (Royalty) รวมถึงการเลือกสมาชิกที่ดีและเหมาะสมเป็นประธานกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์

¹ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 2

📌 คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

สหกรณ์ที่ไม่มี Pain Point หรือปัญหาส่วนใหญ่ ประธานหรือกรรมการสหกรณ์จะอุทิศตนเพื่องานสหกรณ์ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ ยึดมั่นในความถูกต้อง เทียงธรรม และรักษาผลประโยชน์ของสหกรณ์

📌 ฝ่ายจัดการของสหกรณ์

สหกรณ์ที่ไม่มี Pain Point หรือปัญหาส่วนใหญ่ ฝ่ายจัดการของสหกรณ์มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์ ด้วยความขยัน ซื่อสัตย์ มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ให้บริการสมาชิกด้วยความเต็มใจและเท่าเทียมกัน

📌 ผู้ตรวจสอบกิจการ

สหกรณ์ที่ไม่มี Pain Point หรือปัญหาส่วนใหญ่ ผู้ตรวจสอบกิจการมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ ยึดมั่นในความถูกต้องและรักษาผลประโยชน์ของสมาชิกและสหกรณ์

📌 การบัญชีของสหกรณ์

สหกรณ์ที่ไม่มี Pain Point หรือปัญหาส่วนใหญ่ บันทึกบัญชีเรียบร้อยเป็นปัจจุบัน มีระบบการควบคุมที่เชื่อถือได้ ดังนี้

- การจัดทำบัญชีเป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงเป็นไปตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ที่กำหนด
- มีการแบ่งแยกหน้าที่บัญชีกับการเงินอย่างชัดเจนและปฏิบัติได้จริง
- มีการอนุมัติรายการบัญชีก่อนที่จะมีการทำรายการ โดยทุกรายการจะต้องผ่านการอนุมัติโดยผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายระเบียบที่กำหนด
- รายการที่นำมาบันทึกบัญชีจะต้องเกิดขึ้นจริงสมเหตุสมผล และรายการที่ถูกอนุมัติจะต้องถูกบันทึกอย่างครบถ้วนทุกรายการ เช่น มีเลขที่เรียงลำดับเพื่อการควบคุมความครบถ้วน มีช่องสำหรับการบันทึกการอนุมัติโดยผู้รับผิดชอบ มีการตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายการที่บันทึกบัญชี เป็นต้น





- กำหนดผู้ที่จะเป็นผู้รับผิดชอบดูแลรักษาทรัพย์สินที่ต้องไม่ใช่ผู้มีหน้าที่ลงบัญชีและอนุมัติรายการ ควรจัดให้มีระเบียบเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายสินค้าและสินทรัพย์ และจำกัดการเข้าถึงเพื่อให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบเท่านั้นที่มีสิทธิ์เข้าไปเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์
- มีการกระทบบยอดบัญชี (Reconciliation) กับบัญชีแยกประเภทย่อย ในกรณีมีข้อแตกต่างต้องวิเคราะห์หาเหตุผลจนเป็นที่พอใจและทำรายการปรับปรุงบัญชีตามที่เป็น
- มีการตรวจสอบยอดตามบัญชีกับใบแจ้งยอดซึ่งได้รับจากบุคคลภายนอกกิจการ เช่น Bank statement
- มีการกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบที่ไม่เกี่ยวข้องกับการบันทึกบัญชีตรวจสอบรายการแล้วทำการผ่านรายการ เพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีการลงรายการเพิ่มหรือลดในบัญชีแยกประเภทที่ไม่สามารถพบได้
- มีการจัดทำงบทดลองประจำเดือนทุกเดือน
- มีการจัดทำงบการเงินและแสดงรายการตามรูปแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด โดยเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ เข้าใจง่ายและหลีกเลี่ยงการเสนอข้อมูลที่อาจก่อให้เกิดการเข้าใจผิด

📌 งบการเงินของสหกรณ์

สหกรณ์ที่ไม่มี Pain Point หรือปัญหาส่วนใหญ่ งบการเงินสะท้อนผลการดำเนินงานที่แท้จริงของสหกรณ์ และมีลักษณะเชิงคุณภาพตามที่แม่บทการบัญชีกำหนดไว้ ดังนี้

ความเข้าใจได้

ข้อมูลในงบการเงินต้องสามารถเข้าใจได้ในทันทีที่ผู้ใช้งบการเงินใช้ข้อมูลดังกล่าวภายใต้ข้อสมมติที่ว่าผู้ใช้งบการเงินมีความรู้ตามควรเกี่ยวกับธุรกิจกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจและการบัญชี รวมทั้งมีความตั้งใจตามควรที่จะศึกษาข้อมูลดังกล่าว

ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

ข้อมูลจะมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินได้นั้นต้องเป็นข้อมูลที่ช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีตปัจจุบันและอนาคตรวมทั้งช่วยยืนยันหรือชี้ข้อผิดพลาดของผลการประเมินที่ผ่านมาของผู้ใช้งบการเงินได้อย่างไร





ความเชื่อถือได้

ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต้องเชื่อถือได้โดยเป็นข้อมูลที่ปราศจากความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ และความลำเอียงซึ่งประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้

- **การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม** หมายถึง ข้อมูลควรแสดงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว นั่นคือเป็นข้อมูลที่เข้าเกณฑ์การรับรู้รายการ ณ วันที่เสนอรายงาน
- **เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ** หมายถึง ข้อมูลต้องบันทึกและแสดงตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจไม่ใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว
- **ความเป็นกลาง** หมายถึง ข้อมูลที่แสดงต้องมีความเป็นกลางหรือปราศจากความลำเอียง โดยไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะชักนำผู้ใช้งบการเงิน
- **ความระมัดระวัง** หมายถึง การใช้ดุลยพินิจที่จำเป็นในการประมาณการภายใต้ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้งบการเงินมีความน่าเชื่อถือ
- **ความครบถ้วน** หมายถึง ข้อมูลในงบการเงินต้องมีความครบถ้วน โดยพิจารณาความมีนัยสำคัญและต้นทุนในการจัดทำ หมายถึง เพื่อมิให้มีความผิดพลาด หรือทำให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผิด

การเปรียบเทียบกันได้

ผู้ใช้งบการเงินต้องสามารถเปรียบเทียบงบการเงินในรอบระยะเวลาต่างกันของกิจการเดียวกันและงบการเงินในรอบระยะเวลาเดียวกันของกิจการแต่ละกิจการได้ แต่มิได้หมายความว่า ข้อมูลต้องอยู่ในรูปแบบเดียวกันตลอดไป และไม่สามารถยกเป็นข้ออ้างที่จะไม่นำมาตรฐานการบัญชีที่เหมาะสมกว่ามาถือปฏิบัติ เพื่อให้ข้อมูลสามารถเปรียบเทียบกันได้ การเปรียบเทียบกันได้ของข้อมูลช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถคาดคะเนถึงแนวโน้มของฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของกิจการนั้น รวมทั้งเปรียบเทียบแนวโน้มกับกิจการอื่นก่อนที่ตัดสินใจลงทุน





บทสรุป

การทำความเข้าใจสหกรณ์ คือ หัวใจของการตรวจสอบบัญชี หากผู้สอบบัญชีค้นหา Pain Point ของสหกรณ์ที่ตรวจสอบเจอ ก็จะสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ น่าเชื่อถือ และสามารถให้คำแนะนำสหกรณ์ให้แก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องตรงประเด็น ทำให้สหกรณ์รู้ว่าจะต้องปรับปรุงและแก้ไขที่จุดใด ดังนั้น จึงควรส่งเสริมและแนะนำให้สหกรณ์จัดทำบัญชีและงบการเงินที่สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของสหกรณ์ ซึ่งจะทำให้สหกรณ์สามารถค้นพบ Pain Point เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหานั้นจนสามารถนำไปสร้าง Gain Point ให้สหกรณ์ไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไป

[บทความนี้เป็นข้อคิดเห็นส่วนบุคคล]

เอกสารอ้างอิง

การจัดการความรู้ (Knowledge Management) เรื่อง ธรรมาภิบาลในสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์

จังหวัดเพชรบูรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. การควบคุมภายใน. สืบค้นจาก

https://www.cad.go.th/download/1_3control.pdf

เอ็ม.ดี.ซอฟต์แวร์ จำกัด. ลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน ที่ดีควรเป็นอย่างไร ? สืบค้นจาก

<https://mdsoft.co.th/>



อ่านบทความเรื่องอื่นที่น่าสนใจ
ได้ที่เว็บไซต์กลุ่มวิจัยและพัฒนา

<https://research.cad.go.th>

CLICK 